

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตศึกษา 2 นี้ มุ่งจะศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. งานบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉพาะงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา และงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภดังกล่าวในข้อ 2

ในการเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล จะแยกเสนอเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- ตอนที่ 3 งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความเห็นของครูฝ่ายบริหาร ครูฝ่ายวิชาการ และผู้ปกครองนักเรียน
- ตอนที่ 4 ปัญหาโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปัญหางานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท

ต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแสดงให้เห็นในรูปของตาราง ภาพประกอบ และคำอธิบายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพื่อให้มองเห็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างกว้าง ๆ จึงเสนอสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามลักษณะของเพศ วุฒิทางการศึกษา สำหรับครูฝ่ายบริหาร และครูฝ่ายวิชาการ และตามลักษณะอาชีพ สำหรับผู้ปกครองนักเรียน ตามตารางที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูฝ่ายบริหาร	44	86.27	7	13.73	51	100.00
- ประจำอยู่ในโรงเรียน	29	80.56	7	19.44	36	100.00
- ไม่ประจำอยู่ในโรงเรียน	15	100.00	-	-	15	100.00
ครูฝ่ายวิชาการ	131	41.99	181	58.01	312	100.00
ผู้ปกครองนักเรียน	93	76.23	29	23.77	122	100.00
รวม	268	55.26	217	47.74	485	100.00

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูฝ่ายบริหารนั้น ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือมีถึง 44 คน จากจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 86.27 กลุ่มตัวอย่างครูฝ่ายบริหารที่ไม่ประจำอยู่ในโรงเรียนเป็นเพศชายทั้งหมด ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นเรื่องผิดปกติ เพราะเท่าที่ปรากฏ ยังไม่เคยมีผู้บริหารที่เป็นเพศหญิงดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้ช่วย

ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ เลย ส่วนครูฝ่ายบริหารที่อยู่ประจำในโรงเรียน ส่วนใหญ่ก็เป็นเพศชาย คือเป็นเพศชาย 29 คน จากจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 80.56 ที่เป็นเพศหญิง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 นั้น ก็เป็นผู้บริหารที่ประจำอยู่ในโรงเรียนสตรีประจำจังหวัด และจากการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถามโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างนั้น ไม่ปรากฏว่ามีผู้บริหารที่เป็นเพศหญิงในโรงเรียนชาย หรือโรงเรียนประเภทสหศึกษาเลย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูฝ่ายวิชาการ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิง 181 คน คิดเป็นร้อยละ 58.01 เป็นเพศชาย 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.99

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ก็จะมีถึง 93 คน จากจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 76.23 เป็นเพศหญิง 29 คน คิดเป็นร้อยละ 23.77

ตารางที่ 2

กลุ่มตัวอย่างครูฝ่ายบริหาร และครูฝ่ายวิชาการ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูฝ่ายบริหาร	10	19.61	16	31.37	25	49.02	51	100.00
-ประจำโรงเรียน	9	25.00	10	27.78	17	47.22	36	100.00
-ไม่ประจำโรงเรียน	1	6.67	6	40.00	8	53.33	15	100.00
ครูฝ่ายวิชาการ	3	0.96	172	55.13	137	43.91	312	100.00
รวม	13	3.58	188	51.79	162	44.63	363	100.00

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งมีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป คือมีจำนวนถึง 201 คน จาก 363 คน คิดเป็นร้อยละ 55.37 และเมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม ก็มีเพียงครูฝ่ายบริหารที่ไม่ประจำอยู่ในโรงเรียนเท่านั้นที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ไม่ถึง ร้อยละ 50 คือมีร้อยละ 46.67 ซึ่งก็นับว่ามีมากพอสมควร

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างครูฝ่ายบริหารที่ประจำอยู่ในโรงเรียน มีวุฒิสูงกว่า ปริญญาตรีถึง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับครูฝ่ายบริหารที่ ประจำอยู่ในโรงเรียนที่มีวุฒิปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวนรวม 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78

สำหรับครูฝ่ายวิชาการ ก็มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปถึงร้อยละ 56.09 และใน จำนวนนี้ ก็มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี 3 คน แต่คิดเป็นร้อยละได้เพียง 0.96 เท่านั้น

ตารางที่ 3

กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามลักษณะอาชีพ

อาชีพ	เพศ		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
รับราชการ	50	18	68	55.74
ธุรกิจ	21	7	28	22.95
เกษตรกร	14	—	14	11.47
รับจ้าง	7	2	9	7.38
แม่บ้าน	—	2	2	1.64
อาชีพไม่ปรากฏชัดแจ้ง	1	—	1	0.82
รวม	93	29	122	100.00

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนเกินกว่าครึ่ง คือร้อยละ 55.74 มีอาชีพรับราชการ อันดับรองลงไปคืออาชีพธุรกิจ มีร้อยละ 22.95 และอาชีพเกษตรกรมีร้อยละ 11.47 ที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะว่าในการแจกแบบสอบถามนั้น ได้แจกให้ผู้ปกครองนักเรียนที่อ่านออกเขียนได้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีอาชีพรับราชการ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพอื่น ๆ นั้น ก็ต้องเลือกเฉพาะที่อ่านออกเขียนได้จริง ๆ ซึ่งก็มีจำนวนไม่มากนัก อีกประการหนึ่งคือผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่ข้าราชการนั้น ส่วนใหญ่อยู่กระจัดกระจาย มีแต่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพธุรกิจเท่านั้นที่อยู่ในตัวเมือง สะดวกแก่การเก็บข้อมูล ดังนั้นข้อมูลที่ได้รับจากผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่จึงมีอาชีพรับราชการและธุรกิจ คือมีรวมกันถึงร้อยละ 78.69

สรุปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือเป็นเพศชายร้อยละ 55.26 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 47.74 ในด้านของวุฒิทางการศึกษาของครูฝ่ายบริหารและครูฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป คือมีร้อยละ 55.37 และมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 44.63 ส่วนผู้ปกครองนักเรียนนั้นส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ และธุรกิจ คือมีรวมกันร้อยละ 78.69

ตอนที่ 2 โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตศึกษา 2 ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาคลายคลึงกัน กล่าวคือได้มีการจัดโครงสร้างของการบริหารการศึกษาโดยยึดสายงานบังคับบัญชาเป็นเกณฑ์ โรงเรียนบางแห่งก็ได้จัดโครงสร้างของการบริหารการศึกษาโดย

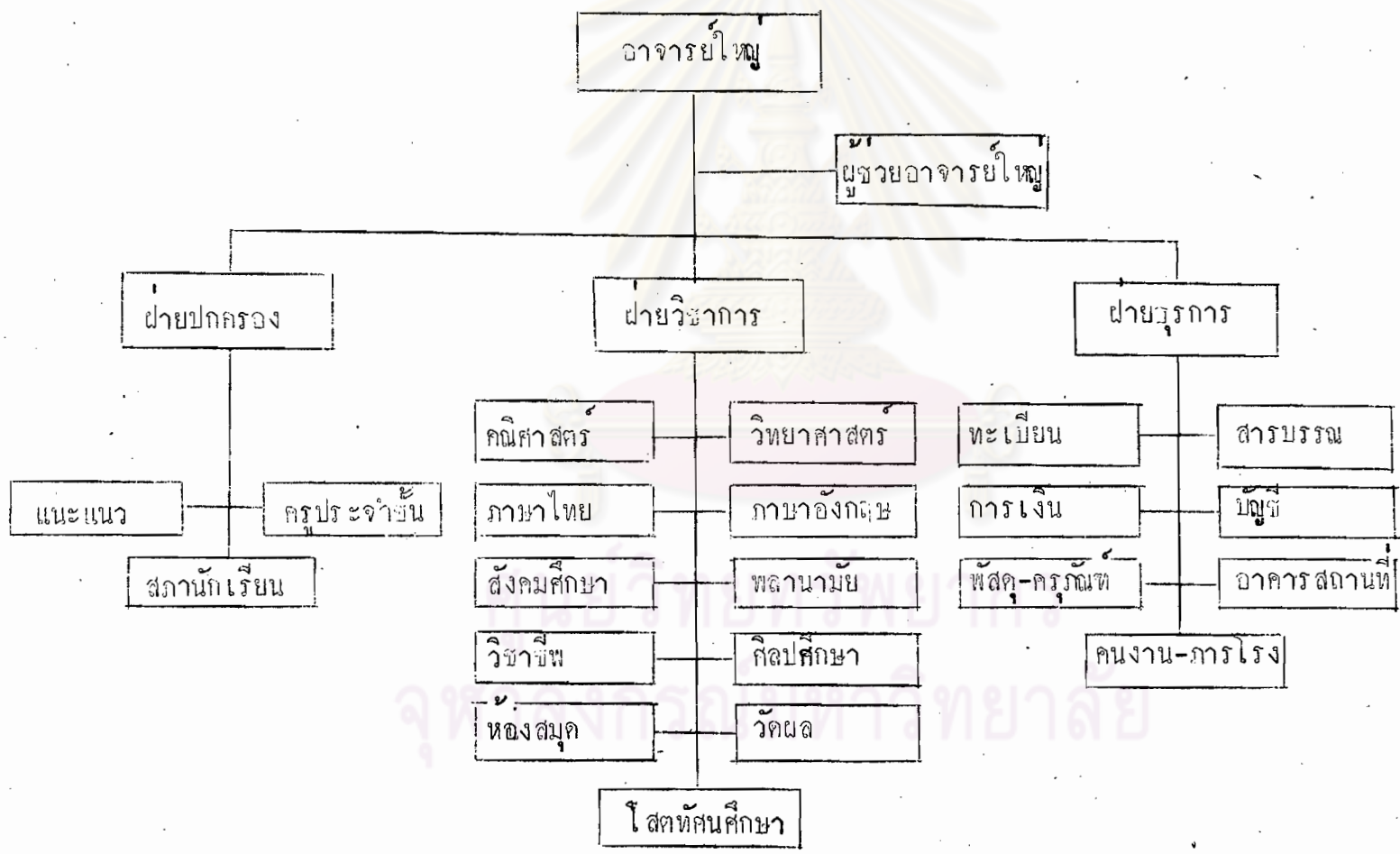
ประยุกต์หลักการหรือทฤษฎีการบริหารการศึกษาเข้ามาช่วยในการจัดแบ่งสายงาน อาจสรุปได้ว่า โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตศึกษา 2 มี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาที่ยึดสายงานบังคับบัญชาเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ บุคลากรของหน่วยงานแต่ละฝ่ายก็ขึ้นตรงต่อหัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าฝ่ายของแต่ละฝ่ายก็จะขึ้นตรงต่อครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ ลดหลั่นกันตามฐานานุกรม โดยทั่วไปนั้น งานต่าง ๆ ของโรงเรียนก็จะแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ตามลักษณะของงาน คือฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายปกครอง แต่ละฝ่ายมีหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบงานในหน้าที่ ส่วนโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ สามารถแต่งตั้งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ครบ 3 คน ตามเกณฑ์ของกรมสามัญศึกษา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ทั้ง 3 คน ก็จะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานของแต่ละฝ่ายไป (ดูภาพประกอบที่ 1 หน้า 39)

2. โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาที่ยึดสายงานบังคับบัญชาเป็นเกณฑ์และประยุกต์หลักการ หรือทฤษฎีการบริหารการศึกษาประกอบ กล่าวคือได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียนขึ้น เพื่อเป็นที่ปรึกษาของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้ก็มีการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า เพื่อช่วยเหลือศิษย์ปัจจุบันและโรงเรียนในประการต่าง ๆ มีการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน โรงเรียนบางแห่งได้จัดแบ่งสายงานเพิ่มขึ้น โดยการรวบรวมงานที่เกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ตั้งขึ้นเป็นฝ่าย เรียกว่าฝ่ายบริการ ประกอบด้วยงานคานทองสมุด แนะแนว พยาบาล ทุนการศึกษา โสภทัศน์ศึกษา พิมพ์ และ อักสำเนา เป็นต้น (ดูภาพประกอบที่ 2 หน้า 40)

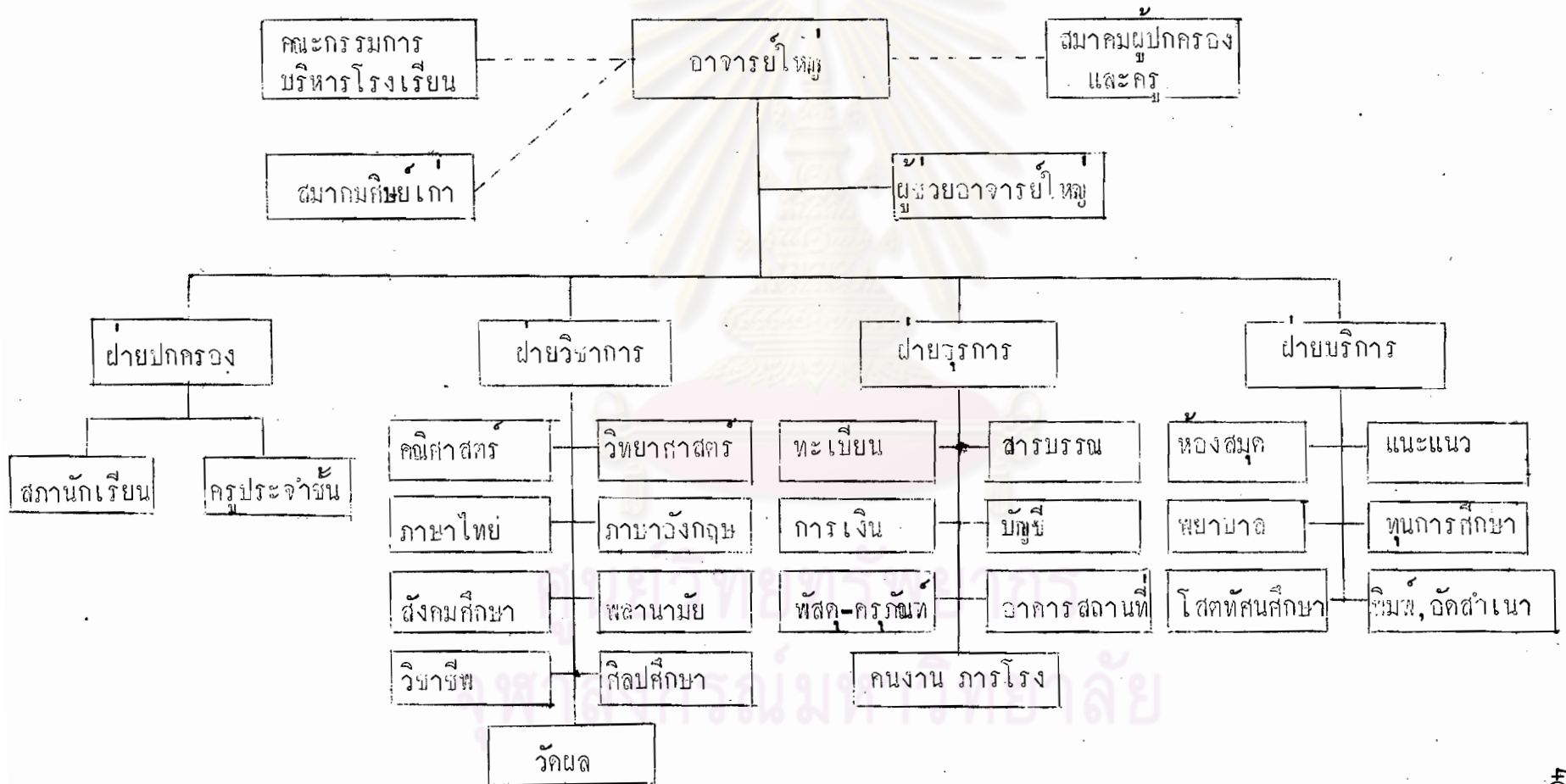
ภาพประกอบที่ 1

แผนภูมิการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยมีระบบสายงานบังคับบัญชา เป็นเกณฑ์

ภาพประกอบที่ 2

แผนภูมิการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยยี่ระบบสายงานบังคับบัญชาและทฤษฎีการบริหารงาน

ตอนที่ 3 : งานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ตามความเห็นของครูฝ่ายบริหาร

ครูฝ่ายวิชาการ และผู้ปกครองนักเรียน

ในการดำเนินกิจการใด ๆ ก็ตาม ถ้าต้องการให้กิจการนั้นดำเนินไปได้ด้วยดี ก็จำเป็นต้องมีผู้ดำเนินการให้กิจการนั้นดำเนินไปตามเป้าหมายได้โดยถูกต้อง รวดเร็ว และประหยัดทั้งกำลังงาน กำลังคน และกำลังทรัพย์ การดำเนินงานในลักษณะเช่นนี้ จะต้องมีบุคคลผู้หนึ่งเป็นผู้คอยดูแล ให้องค์กรต่าง ๆ หรือบุคลากรในหน่วยงาน ดำเนินไปโดยพร้อมเพรียงกัน และมีประสิทธิภาพ ซึ่งเรียกว่าเป็นการบริหารงาน

สำหรับในโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่กุลบุตร กุลธิดานั้น นอกจากจะต้องดำเนินการในการให้การศึกษา อันได้แก่งานทางด้านวิชาการแล้ว โรงเรียนยังต้องดำเนินงานในด้านอื่นอีกด้วย ซึ่งงานในด้านอื่น ๆ ก็จะเป็นงานที่ช่วยเสริมสร้างให้ งานหลักของโรงเรียน คืองานด้านวิชาการ ได้ดำเนินไปสู่จุดหมายอย่างสมบูรณ์ที่สุด

งานต่าง ๆ ที่โรงเรียนหรือผู้บริหารจะต้องดำเนินการนั้นมีมากมายหลายประการ ในที่นี้ผู้วิจัยได้สรุปเป็นงานหลักใหญ่ ๆ ได้ 5 ประการ คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการ
5. งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ในอันต่อไปจะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้านดังกล่าวข้างต้น ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ ครูฝ่ายบริหาร ครูฝ่ายวิชาการ และผู้ปกครองนักเรียนตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4

งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเห็นของครูฝ่ายบริหาร

ลำดับชั้นของ พฤติกรรม งานบริหาร การศึกษา	มากที่สุด, บ่อยที่สุด		มาก , บ่อย		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่เคย, ไม่มี		ไม่ตอบ		คะแนนเฉลี่ย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
งานวิชาการ	59	6.30	370	42.68	314	36.22	90	10.33	29	3.34	5	0.58	2.39
งานบุคลากร	66	8.63	391	51.11	204	26.67	49	6.40	50	6.54	5	0.65	2.49
งานกิจการนักเรียน	40	6.54	231	37.74	261	42.65	67	10.95	13	2.12	-	-	2.36
งานธุรการ	42	9.23	211	41.37	187	36.67	57	11.18	13	2.55	-	-	2.42
งานสัมพันธ์กับชุมชน	10	1.78	154	27.45	241	42.96	103	18.36	53	9.45	-	-	1.94

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติ งานบริหารการศึกษาในค่านบุคคลากร งานธุรการ งานวิชาการ และงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.49, 2.42, 2.39 และ 2.36 ตามลำดับ และโรงเรียนปฏิบัติงานในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 1.94 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว ปรากฏว่าครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน มากน้อยตามลำดับ ดังนี้

- อันดับ 1 ได้แก่งานบุคคลากร
- อันดับ 2 ได้แก่งานธุรการ
- อันดับ 3 ได้แก่งานวิชาการ
- อันดับ 4 ได้แก่งานกิจการนักเรียน
- อันดับ 5 ได้แก่งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

รายละเอียดของงานแต่ละด้านมีดังนี้ 1

1. งานวิชาการ

ครูฝ่ายบริหารร้อยละ 49.48 มีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้าน วิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด และมาก และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับ น้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 46.60 แต่เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย ซึ่งได้ 2.39 ก็อาจจะสรุปได้ว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่าพฤติกรรม ของการบริหารงานด้านวิชาการทุกพฤติกรรมจะอยู่ในระดับ ปานกลางหมด พฤติกรรมของการบริหารงานด้านนี้บางอย่าง โรงเรียนก็ปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก บางอย่างก็อยู่ในระดับน้อย

1 รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเลขร้อยละ และคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรม การบริหารแต่ละพฤติกรรม ของงานบริหารโรงเรียนแต่ละด้าน อยู่ในภาคผนวกหน้า 80-85.

พฤติกรรมของการบริหารงานค่านิชาการ ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ

- การให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกวิชาสอน
- การส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตร คู่มือครู ก่อนลงมือสอน
- การจัดสภาพของห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอน
- การหาโอกาสให้ครูไปร่วมอบรมทางวิชาการ

พฤติกรรมการบริหารที่โรงเรียนทำได้ดี คือปัญหาครูสอนไม่ตรงกับความถนัดความสามารถน้อย ปัญหาที่ครูประสบเกี่ยวกับการรายงานผลนักเรียนก็น้อยเช่นเดียวกัน

พฤติกรรมของงานค่านิชาการ ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การนำผลการสอบแต่ละวิชา แต่ละชั้นมาวิเคราะห์เพื่อประเมินผลและปรับปรุงการสอน

- การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาอบรมครูเกี่ยวกับวิธีสอนใหม่ ๆ

อีกพฤติกรรมหนึ่งซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจที่โรงเรียนจะกระทำได้ คือ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วย รวมทั้งศึกษานิเทศก์ มีส่วนช่วยปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

2. งานบุคลากร

ครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานค่านบุคลากรอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 59.74 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานค่านนี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด กับไม่ปฏิบัติเลย มีรวมกันร้อยละ 39.37 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตัวเลขอย่างผิวเผิน ก็จะเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานค่านนี้อยู่ในระดับมากแต่เมื่อไปพิจารณาคะแนนค่าเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.49 ก็จะเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานค่านนี้อยู่ในระดับปานกลาง แม้คะแนนเฉลี่ยจะค่อนข้างต่ำแต่ก็ไม่ถึงกับมาก

พฤติกรรมของ การบริหารงานบุคลากร ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ

- การได้รับการบรรจุครูตรงตามความต้องการของโรงเรียน
- การมอบหมายงานให้บุคลากรแต่ละคนทำได้เหมาะสม
- การสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยสะดวก
- ครูในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ
- ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของโรงเรียน

พฤติกรรมของ การบริหารงานบุคลากร ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การมีโอกาสร่วมดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นครู
- การแสดงบทบาทในการพิจารณาให้ครูให้โทษบุคลากรของโรงเรียน
- การใช้คณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบประจำปี

3. งานกิจการนักเรียน

ครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 44.28 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านน้อยอยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 53.60 ทั้งนี้โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.36 จึงสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมของงานบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือการจัดให้มีการประชุมอบรมนักเรียน และพฤติกรรมในเชิงนิเสธที่โรงเรียนปฏิบัติได้คือโรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนน้อย ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศในหมู่นักเรียน และการต่อต้านการบริหารงานของโรงเรียนก็มีน้อยเช่นเดียวกัน

พฤติกรรมของ การบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การจัดให้มีการตรวจสอบ หรือมาตรการรักษาสุขภาพ
- การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน
- การติดตามผลการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพของนักเรียน

4. งานธุรการ

ครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 49.60 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 47.85 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.42 จึงสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมของการบริหารงานธุรการ ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ การจัดทำทะเบียนนักเรียน สถิติต่าง ๆ บัญชีพัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์อย่างเป็นปัจจุบัน

ไม่มีพฤติกรรมย่อยของการบริหารงานธุรการด้านใด ซึ่งครูฝ่ายบริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับระเบียบงานสารบรรณของทางราชการนั้น ครูฝ่ายบริหารมีความเห็นว่า เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของโรงเรียนน้อย ส่วนระเบียบการเงินของทางราชการเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของโรงเรียนปานกลาง

5. งานสัมพันธ์กับชุมชน

ครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 29.23 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 61.32 และที่เห็นว่าโรงเรียนไม่ปฏิบัติงานด้านนี้เลยมีร้อยละ 9.45 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.94 จึงสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ตามความคิดเห็นของครูฝ่ายบริหารที่คิดว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้ในบางพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียน หรือประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และการที่โรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีของท้องถิ่น

พฤติกรรมของงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ตามความคิดเห็นของครูฝ่ายบริหาร นอกจาก 2 ประการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น คือ

- การเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน
- การจัดทำสรุปผลการดำเนินงานในรอบปีให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ
- การให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมกิจกรรม

ต่าง ๆ ของโรงเรียน

- การเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน
- การจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน
- การนำเอาความความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของประชาชนมาเป็นแนวทาง

ปรับปรุงโรงเรียน

- การจัดให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตให้แก่ชุมชน

ทั้งนี้ศิษย์เก่าของโรงเรียนก็มีส่วนช่วยเหลือ หรือสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนน้อยคล้ายเช่นเดียวกัน ส่วนสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียน ก็มีส่วนช่วยเหลือ หรือสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด (มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 1.18) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะมีโรงเรียนเพียง 5 โรงเรียนจาก 14 โรงเรียนเท่านั้น ที่มีสมาคมผู้ปกครองและครู จึงทำให้มีคะแนนเฉลี่ยของข้อนี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 5

งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเห็นของครูฝ่ายวิชาการ

งาน บริหาร การศึกษา	มากที่สุด, บ่อยที่สุด		มาก , บ่อย		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่เคย, ไม่มี		ไม่ตอบ		คะแนนเฉลี่ย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
งานวิชาการ	160	3.02	1,336	25.19	1,922	36.24	973	18.34	885	16.68	29	0.53	1.79
งานบุคลากร	148	5.27	908	32.34	967	34.44	613	21.83	164	5.84	8	0.28	2.09
งานกิจการนักเรียน	236	4.20	1,358	24.18	2,472	44.02	1106	19.69	428	7.62	16	0.28	1.98
งานธุรการ	127	5.82	691	31.64	912	41.76	306	14.01	123	5.63	25	1.14	2.18
งานคานสัมพันธ์กับชุมชน	54	1.57	753	21.94	1,327	38.66	744	21.68	538	15.68	16	0.47	1.72

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คืองานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ และงานสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.79, 2.09, 1.98, 2.18 และ 1.72 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว ปรากฏว่าครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน น้อยตามลำดับ ดังนี้

- อันดับ 1 ใต้แกงานธุรการ
- อันดับ 2 ใต้แกงานบุคลากร
- อันดับ 3 ใต้แกงานกิจการนักเรียน
- อันดับ 4 ใต้แกงานวิชาการ
- อันดับ 5 ใต้แกงานสัมพันธ์กับชุมชน

รายละเอียดของงานแต่ละด้านมีดังนี้ ²

1. งานวิชาการ

ครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 28.21 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 54.58 นอกจากนี้ ยังเป็นที่น่าสังเกตว่า ครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติงานด้านนี้เลยมีถึงร้อยละ 16.68 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย ซึ่งเท่ากับ 1.79 จึงสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อย

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็น

² รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเลขร้อยละ และคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริหารแต่ละพฤติกรรมของงานบริหารโรงเรียนแต่ละด้าน อยู่ในภาคผนวกหน้า 86 - 91.

ว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ คือครูประสบปัญหาการสอนไม่ตรงกับความถนัดและความสามารถมีจำนวนน้อย กล่าวคือครูฝ่ายวิชาการตอบว่าครูประสบปัญหาในค่านี้น้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันถึงร้อยละ 72.43 และที่ตอบว่าไม่ประสบปัญหาเลยก็มีถึงร้อยละ 9.29 ทั้งนี้โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.73 ซึ่งจัดอยู่ในระดับน้อย

พฤติกรรมของการบริหารงานคณาวิชาการ ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ

- ครูมีส่วนร่วมในการเลือกวิชาที่ตนจะสอน
- โรงเรียนส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน หรือคู่มือครู ก่อน

การสอน

- การส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุด

พฤติกรรมของการบริหารงานคณาวิชาการ ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การควบคุมดูแลให้ครูสอนตรงตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด
- การทำโครงการสอน และ/หรือบันทึกการสอนของครู
- การจัดให้มีอุปกรณ์การสอนไว้ให้พร้อมสำหรับงานสอนในชั้น
- การจัดหนังสือ วารสาร หรือตำราต่าง ๆ ไว้ให้ครูใช้
- การจัดประชุมปรึกษาหารือในแต่ละสายวิชาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- การหาโอกาสให้ครูไปรวมอบรมทางวิชาการ
- การให้ครูหัวหน้าสายวิชาได้ช่วยเหลือครูในสายวิชาคณาวิชาการ

พฤติกรรมของการบริหารงานคณาวิชาการ ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมาก หรือน้อยที่สุด คือ

- การจัดให้ครูเข้าไปดูเพื่อนครูห้องอื่นสอน
- อาจารย์ใหญ่ไปสังเกตการสอนของครูขณะที่ครูกำลังสอน
- การให้ครูนำผลการสอบแต่ละวิชา แต่ละชั้นมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินผล

ปรับปรุงการสอนของครู

- การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาอบรมครูเกี่ยวกับวิธีสอนใหม่ ๆ

สำหรับพฤติกรรมซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจที่โรงเรียนจะปฏิบัติได้ แต่ก็มีผลต่อ งานด้านวิชาการของโรงเรียน คือครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ รวมทั้งผู้ช่วย และศึกษานิเทศก์ ได้ช่วยปรับปรุงงานวิชาการของ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. งานบุคลากร

ครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับ มากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 37.61 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านน้อยอยู่ใน ระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 56.27 ทั้งนี้โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.09 ซึ่ง สรุปได้ว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมย่อยของการบริหารงานด้านบุคลากร ก็ไม่ปรากฏ ว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานในพฤติกรรมใดถึงระดับมากเลย พฤติกรรมของการบริหารงาน ด้านบุคลากรที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ

- การชี้แจงระเบียบกฎเกณฑ์ หน้าที่และความรับผิดชอบให้ครูทราบ
- การจัดอำนาจความสละควถแก่ครูในการปฏิบัติงาน
- ครูมีการขอย้าย โอน ปานกลาง

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านบุคลากร ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็น ว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การติดตามผลการปฏิบัติงานที่ไค้มอบหมาย
- การให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารโรงเรียน
- การจกกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู
- การให้สวัสดิการแก่ครู
- การมีเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูเพื่อพิจารณาความดีความชอบ

3. งานกิจการนักเรียน

ครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนอยู่ใน ระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 28.38 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้าน

นี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 63.71 ทั้งนี้โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.98 ซึ่งสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานค่านักเรียนอยู่ในระดับน้อย

อย่างไรก็ตาม ก็มีพฤติกรรมของการบริหารงานค่านักเรียนที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากด้วย คือการจกให้มีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของนักเรียน ตามวิธีการของประชาธิปไตย ส่วนพฤติกรรมในเชิงนิเสชและมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานในค่านั้น ๆ ดี หรือไม่มีปัญหาในค่านั้น ๆ คือ การประสบปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศในหมู่นักเรียน การประสบปัญหาสุขภาพสพตคคของนักเรียน และการเคลื่อนไหวในทางต่อต้านการบริหารของโรงเรียนจากนักเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานค่านักเรียน ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ การจกให้มีการประชุมอบรมนักเรียน และครูให้ความร่วมมือกับกิจกรรมนักเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานค่านักเรียน ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การสำรวจความต้องการทางการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
- การมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน
- การจกให้มีการตรวจสอบสุขภาพ หรือมาตรการรักษาสุขภาพของนักเรียน
- การจัดบริการแนะแนวให้แก่นักเรียน
- การติดตามว่านักเรียนไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ
- การส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
- การจกให้มีกิจกรรมทางวิชาการของนักเรียน
- การจัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน
- การติดคตอนอกเวลาเรียนระหว่างครูกับนักเรียน
- การกระตุ้นให้ผู้ปกครองนักเรียนช่วยควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนที่

อยู่ในความปกครอง

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดตามความคิดเห็นของครูฝ่ายวิชาการ คือการมีสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นกิจกรรมของนักเรียน เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

4. งานธุรการ

ครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 37.46 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านน้อยุ่ระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 55.77 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.18 ซึ่งสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในระดับน้อย

พฤติกรรมในเชิงนิเสธและโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยตามความคิดเห็นของครูฝ่ายวิชาการ ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนั้นคือ การที่ครูฝ่ายวิชาการต้องทำหน้าที่ด้านธุรการ การเงินของโรงเรียนมีจำนวนน้อย

พฤติกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติค่อนข้างมากคือ การทำบัญชีพัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน

พฤติกรรมการบริหารงานด้านธุรการที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ

- การตรวจสอบบัญชีการเงินในโรงเรียน
- การจัดระบบคั้นเอกสารเพื่อความสะดวก
- การเบิกจ่ายเงินประเภทต่าง ๆ ให้แก่ครู

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านธุรการที่ครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยคือ การจัดให้มีสำนักงานธุรการให้บริการต่าง ๆ แก่ผู้มาติดต่อ และการจัดให้มีพัสดุ ครุภัณฑ์ ให้ครูใช้

5. งานสัมพันธ์กับชุมชน

ครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 23.51 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติ

งานด้านนี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 60.34 ส่วนที่เห็นว่าโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติในงานในด้านนี้เลย ก็มีเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 15.68 ทั้งนี้โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.72 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับน้อย

เกี่ยวกับพฤติกรรมของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ ครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติในทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด ไม่มีพฤติกรรมใดที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก หรือแม้แต่ปานกลางเลย

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ

- การเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน
- การนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่ว ๆ ไป มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงโรงเรียน
- การเชิญผู้ปกครองนักเรียน หรือประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
- การเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน
- การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียน หรือประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน
- การให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของท้องถิ่น
- การได้รับความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในการดำเนินกิจการต่าง ๆ จากสมาคมผู้ปกครองและครู และสมาคมศิษย์เก่า
- การได้รับเชิญจากชุมชน เข้าร่วมเป็นกรรมการในกิจกรรมของชุมชน

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ก็คือการจัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีให้ผู้ปกครองทราบ และจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน

ตารางที่ 6

งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

งาน บริหาร การศึกษา	มากที่สุด, บอยที่สุด		มาก , บอย		น้อย		น้อยที่สุด		ไม่เคย, ไม่มี		ไม่ตอบ		คะแนนเฉลี่ย
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
งานวิชาการ	93	7.62	448	36.72	521	42.70	116	9.51	34	2.79	8	0.66	2.37
งานบุคลากร	63	10.33	293	48.03	186	30.49	44	7.21	11	1.80	13	2.13	2.59
กิจการนักเรียน	203	13.87	570	38.93	457	31.22	162	11.06	65	4.44	7	0.48	2.47
งานธุรการ	103	14.07	312	42.62	205	28.01	77	10.52	29	3.96	6	0.82	2.53
งานคานสัมพันธ์กับชุมชน	128	7.49	478	27.99	572	33.49	288	16.86	233	13.64	9	0.53	1.99

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติ
งานบริหารการศึกษาในค่านางานบุคลากร และงานธุรการ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดย
มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.59 และ 2.53 ปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน และงานวิชาการ
อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.47 และ 2.37 และปฏิบัติงานด้านสัมพันธ์
กับชุมชนอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 1.99 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย
ดังกล่าวจึงปรากฏว่าผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการ
ศึกษาทั้ง 5 ด้าน มากน้อยตามลำดับ ดังนี้

- อันดับ 1 ได้แก่งานบุคลากร
- อันดับ 2 ได้แก่งานธุรการ
- อันดับ 3 ได้แก่งานกิจการนักเรียน
- อันดับ 4 ได้แก่งานวิชาการ
- อันดับ 5 ได้แก่งานสัมพันธ์กับชุมชน

รายละเอียดของงานแต่ละด้านมีดังนี้ ³

1. งานวิชาการ

ผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ใน
ระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 44.34 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้
อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 52.21 ทั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.37
จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับ
มาก ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน คือ

³ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเลขร้อยละ และคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริหารแต่ละพฤติกรรม ของงานบริหารโรงเรียนแต่ละด้าน อยู่ในภาคผนวกหน้า 92 - 95.

- ครูเอาใจใส่ต่อการสอนนักเรียน
- ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจในรายงานผลการเรียนของนักเรียน
- ผู้ปกครองนักเรียนพอใจในผลการสอนของครู

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน คือ

- นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียน
- นักเรียนมีความรู้ด้านวิชาการ
- ครูได้ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เช่น มีการสอนพิเศษนอกเวลาเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน คือ

- การที่นักเรียนได้นำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนมาช่วยในการปรับปรุงอาชีพของผู้ปกครอง

- การศึกษาหาความรู้นอกโรงเรียนของนักเรียน
- ผู้ปกครองนักเรียนไปติดต่อกับโรงเรียนเรื่องการเรียนและความประพฤติ

ของนักเรียน

- บุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมในการให้อุปกรณ์การสอนแก่โรงเรียน

2. งานบุคลากร

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 58.36 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 37.70 ทั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.59 ซึ่งสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

พฤติกรรมของการบริหารงานบุคลากรในเชิงนิเสธ ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานในด้านนั้นอยู่ในระดับดีมาก คือจำนวนครูที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อยมีน้อยที่สุด

พฤติกรรมของการบริหารงานบุคลากร ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่วนพฤติกรรมในเชิงนิเสธซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับก็คือ ครูลาหยุดทำการสอน และการโอนย้ายของครูมีเป็นจำนวนน้อย

3. งานกิจการนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 52.80 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านน้อยในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 42.28 ทั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.47 ซึ่งสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนในเชิงนิเสธ ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานในค่านั้นอยู่ในระดับดีมาก คือนักเรียนมีการเคลื่อนไหวต่อต้านการบริหารงานของโรงเรียนน้อยที่สุด

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ ความเคร่งครัดต่อระเบียบวินัยในการปกครองนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนได้ช่วยแนะนำตักเตือนดูแลความประพฤติและการเรียนของนักเรียนในปกครอง ส่วนพฤติกรรมในเชิงนิเสธซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับก็คือ การมีปัญหากับยาเสพติดน้อย

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน คือ

- การมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียน
- การจัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียน
- การจัดให้มีกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน
- ประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียนที่มีต่อชุมชน

- ความพึงพอใจของประชาชนในท้องถิ่นต่องิจกรรมนักเรียน
- โรงเรียนติดต่อกับทางบ้านเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานค่านักกิจกรรมนักเรียน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่อนามัยหรือแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพและดำเนินการป้องกันโรคให้แก่ นักเรียน และการเชิญผู้ปกครองนักเรียนหรือบุคคลทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

4. งานธุรการ

ผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 56.69 และที่เห็นว่าโรงเรียน ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 38.53 ทั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.53 ซึ่งสรุปได้ว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านธุรการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านธุรการในเชิงนิเสธ ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติงานในด้านนั้นอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนเรียกเก็บเงินนอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษาอย่างน้อยที่สุด

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านธุรการ ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากหรือดี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ การเก็บเงินบำรุงการศึกษาอย่างมีความเหมาะสม และการปรับปรุงอาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านธุรการ ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ การจัดบริการด้านความสะดวกแก่ผู้ไปติดต่อ และการจัดให้มีที่นั่งพักหรือหย่อนใจในโรงเรียนสำหรับนักเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านธุรการ ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ การแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ

5. งานสัมพันธ์กับชุมชน

ผู้ปกครองนักเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับมากและมากที่สุด มีรวมกันร้อยละ 35.48 และที่เห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงาน ด้านนี้อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด มีรวมกันร้อยละ 50.35 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความเห็นว่าโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติงานด้านนี้เลยมีสูงถึงร้อยละ 13.64 แต่เมื่อ พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ 1.99 จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับน้อย

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนมีเพียงพฤติกรรมเดียวคือ ครูใหญ่ และคณะครูต้อนรับและให้เกียรติแก่ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนที่ไปเยี่ยมโรงเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ โรงเรียนมีส่วนร่วมใน การจัดงานประเพณีของท้องถิ่น และผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือแก่โรงเรียน

พฤติกรรมของการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนคือ

– การเชิญผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนไปประชุมเกี่ยวกับกิจการของ โรงเรียน

– ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปมีส่วนเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อเป็น แนวทางในการปรับปรุงโรงเรียน

– การจัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีให้ผู้ปกครองทราบ

– การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

– ผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ นักเรียนในโรงเรียน

– การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนทั่วไปใช้อาคารสถานที่

ของโรงเรียน

- การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน
- การให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น
- การจัดให้มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน
- สมาคมผู้ปกครองและครู มีส่วนช่วยเหลือหรือสนับสนุนการดำเนินกิจการ

ของโรงเรียน

- ศิษย์เก่ามีส่วนช่วยเหลือหรือสนับสนุนในการดำเนินกิจการของโรงเรียน

สรุปเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ได้ว่า โรงเรียนปฏิบัติงานด้านบุคลากร และงานธุรการอยู่ในอันดับสูง และปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในอันดับสุดท้าย อย่างไรก็ตามไม่ปรากฏว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานบริหารการศึกษาในด้านใดถึงระดับมากเลย ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีดังนี้

1. ครูฝ่ายบริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ลำดับความสำคัญของงานที่โรงเรียนปฏิบัติคือ งานบุคลากร งานธุรการ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ครูฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานบริหารการศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ตามลำดับมากน้อยคือ งานธุรการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

3. ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านบุคลากร และงานธุรการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก งานที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคืองานกิจการนักเรียน และงานวิชาการ ส่วนงานที่โรงเรียนปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายคืองานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ตอนที่ 4 : ปัญหาโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
และปัญหางานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท

เกี่ยวกับปัญหาโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปัญหาของงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และ สอดตาม พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตศึกษา 2 ส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน โดยมีอาจารย์ใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในโรงเรียน และมีผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบงานในฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งมักจะมีอยู่ 3 ฝ่ายใหญ่ ๆ คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายธุรการ การจัดแบ่งสายงานดังกล่าวนี้ก็เป็นการจัดแบ่งตามที่ได้ถือปฏิบัติกันมาแต่ดั้งเดิม โดยที่โรงเรียนก็ไม่ได้จัดทำแผนภูมิการจัดแบ่งสายงาน (organization chart) ให้เป็นที่เห็นได้อย่างเด่นชัด นอกจากนี้งานของฝ่ายต่าง ๆ ก็ไม่ได้มีการแจกแจงให้เห็นเป็นลำดับขั้นชัดเจน ว่ามีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบางอย่างไว้ ความสัมพันธ์ของงานแต่ละฝ่ายเป็นอย่างไร เป็นต้น

2. ปัญหางานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน

2.1 ปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการ

2.1.1 หลักสูตรหรือเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ไม่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น

2.1.2 ครูขาดความเอาใจใส่เด็ก มุ่งสอนแต่ด้านวิชาการโดยไม่แสวงหาข้อเท็จจริงด้านความพร้อมของเด็ก

2.1.3 การเรียนการสอนโดยทั่วไปมุ่งแต่ความรู้ด้านทฤษฎี ขาด การปฏิบัติอย่างจริงจัง เช่น วิชาเกษตรกรรม หรือศิลปปฏิบัติ เรียนทฤษฎีมาก ปฏิบัติ น้อย ซึ่งเมื่อนักเรียนเรียนไปแล้ว ก็ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

2.1.4 ครูหัวหน้าสายวิชาไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการเท่าที่ควร เช่น ไม่ได้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือครูในสายวิชาในด้านการเท่าที่ควร ไม่มีการประชุม ครูในสายวิชาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ ครูหัวหน้าสายวิชาก็มักจะดำรง ตำแหน่งหัวหน้าสายวิชาตลอดไป ไม่มีกำหนดวาระที่แน่นอน ทำให้ครูอื่น ๆ ไม่มีโอกาส ก้าวหน้าหรือได้ทำงานในหน้าที่หัวหน้าสายวิชาบ้าง

2.1.5 ศึกษานิเทศก์แทบจะไม่มีบทบาทในการช่วยเหลือโรงเรียน ทางด้านการเลย โรงเรียนต้องการให้ศึกษานิเทศก์ไปเยี่ยมเยียนและให้ข้อเสนอแนะใน ด้านวิชาการ ตลอดจนเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ บ้าง แต่ศึกษานิเทศก์ก็ไม่มีโอกาสได้ไปเยี่ยม เยียนพบปะกับครูเลย

2.2 ปัญหาการบริหารงานด้านบุคลากร

ปัญหาการบริหารงานด้านบุคลากรส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการจัด สวัสดิการให้แก่ครู โดยเฉพาะบ้านพัก ซึ่งมีน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนครูในโรงเรียน หรือเมื่อเทียบกับสถานการศึกษาสังกัดกรมอื่น เช่น กรมการฝึกหัดครู เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้บริหารอ้างว่าเป็นเพราะโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน

ปัญหาการบริหารงานด้านบุคลากรที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การพิจารณา ความเป็นอยู่ของครู ซึ่งตามระเบียบของ ก.พ. ได้กำหนดโควตาสำหรับชั้นยศหรือระดับต่างๆ เป็นเปอร์เซ็นต์ตายตัว ครูน้อยซึ่งมีชั้นยศหรือระดับเดียวกับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ จึงมัก จะไม่มีโอกาสได้รับการพิจารณาเงินเดือน 2 ขั้น ทั้งนี้เพราะปริมาณงานและความรับผิดชอบ ของงานเทียบกับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ไม่ได้ ครูน้อยจะมีโอกาสได้ 2 ขั้น ก็ต่อเมื่อ มีโควตาเปอร์เซ็นต์เหลือจากกลุ่มครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ เท่านั้น นอกจากนี้การจัดแบ่ง โควตา 2 ขั้น ระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ ภายในจังหวัดเดียวกันก็ยังไม่ยุติธรรม บาง โรงเรียนมีครูน้อยคน แต่ครูที่ได้รับการพิจารณาเงินเดือน 2 ขั้น มีมากกว่าโรงเรียนที่

มีครมมากกว่า

2.3 ปัญหาการบริหารงานคานักกิจการนักเรียน

ปัญหาการบริหารงานคานักกิจการนักเรียน ที่สำคัญสำหรับโรงเรียนในเขตศึกษา 2 คือภาษาและศาสนา ทั้งนี้เพราะในเขตศึกษา 2 ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษามาเลย์ และนับถือศาสนาอิสลาม โรงเรียนต่าง ๆ จึงต้องพยายามไม่ให้มีการกระทบกระทั่งกันระหว่างนักเรียนไทยพุทธ และนักเรียนไทยมุสลิมในเรื่องของศาสนา เพราะไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นชนวนใหญ่ขยายวงออกไปนอกโรงเรียน กิจการใดของโรงเรียนที่จะต้องเกี่ยวข้องกับพิธีทางศาสนา ก็มักจะต้องจัดพิธีทางศาสนาอิสลามเข้าไปด้วย หรือไม่ก็ตัดพิธีทางศาสนาออกไปเลย เช่น ในพิธีไหว้ครู โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตศึกษา 2 ได้ตัดพิธีทางศาสนาออกไป สัญลักษณ์ทางพุทธศาสนาคือ พระพุทธรูป ก็ไม่ได้ประดิษฐานไว้ในพิธีไหว้ครู อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับพิธีไหว้ครูนี้ โรงเรียนบางแห่งก็เริ่มจะมีปัญหา เช่น ที่จังหวัดนครราชสีมา นักเรียนไทยมุสลิมเริ่มมีปฏิริยาที่จะไม่ขอเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูของโรงเรียน โดยกล่าวว่าเป็นการผิดหลักศาสนา เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาอันจะเกิดจากภาษาและศาสนานี้ โรงเรียนและจังหวัดต่าง ๆ ในเขตศึกษา 2 จึงต้องพยายามตื่นตัวต่อการที่จะหามาตรการป้องกันปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้มองเห็นถึงความตื่นตัวของโรงเรียนและจังหวัดต่าง ๆ ในการที่จะหามาตรการป้องกันปัญหาอันจะเกิดจากภาษาและศาสนานี้ ผู้วิจัยจึงได้นำมาตรการในการแก้ปัญหเกี่ยวกับพิธีไหว้ครูของโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งทางจังหวัดนครราชสีมาได้มีหนังสือให้โรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดถือปฏิบัติมาลงไว้ในภาคผนวกหน้า 96

2.4 ปัญหาการบริหารงานคานธุรการ

งานธุรการนับเป็นงานที่โรงเรียนต่าง ๆ ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น งานคานทะเบียน สารบรรณ การเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะงานคานธุรการเป็นงานที่ง่ายต่อการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความดีความชอบ อนึ่ง งานคานธุรการ โดยเฉพาะคานการเงิน จำเป็นที่จะต้องอาศัยความถูกต้องและความเป็นปัจจุบัน หากเกิดผิดพลาด อาจจะทำให้ต้องถูกออกจากราชการได้ ผู้บริหารจึงทุ่มเทบุคลากร

และเวลาให้ทำงานธุรการมาก แม้ปัจจุบันโรงเรียนบางแห่งจะได้รับอัตราบรรจุครูธุรการให้ทำงานด้านธุรการโดยเฉพาะ แต่ก็ยังไม่เป็นการเพียงพอต่องานด้านนี้ เพราะงานด้านธุรการมีขอบข่ายของงานกว้างขวางมาก โรงเรียนต่าง ๆ ยังคงต้องให้ครูฝ่ายวิชาการไปช่วยทำงานด้านธุรการเพิ่มขึ้น อันเป็นลักษณะของการใช้คนไม่ถูกกับงาน

2.5 ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

แม้ว่างานเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนจะเป็นงานที่มีความสำคัญต่อการที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน ทำให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานจากบ้านหรือชุมชน แต่โรงเรียนต่าง ๆ ก็ยังให้ความสนใจต่องานด้านนี้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัย ที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ ครูฝ่ายบริหาร ครูฝ่ายวิชาการ และผู้ปกครองนักเรียน ต่างมีความเห็นร่วมกันว่าโรงเรียนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมากเป็นอันดับสุดท้าย และอยู่ในระดับน้อยควยจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ไม่ปรากฏว่ามีโรงเรียนใดได้ตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการเฉพาะสำหรับการประชาสัมพันธ์กิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนเลย

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่หนักใจของโรงเรียนในการที่จะดำเนินงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนคือภาษาพูด ทั้งนี้เพราะนักเรียนของโรงเรียนในเขตศึกษา 2 ส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนไทยมุสลิม ซึ่งผู้ปกครองมักจะพูดภาษาไทยไม่ได้ แม้จะไม่ใช้ส่วนมาก แต่ก็มีย่านมากพอที่จะก่อให้เกิดความลำบากใจต่อโรงเรียนในอันที่จะดำเนินการติดต่อกับผู้ปกครองเหล่านี้ เช่น ในการประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อประชุมนิเทศนักเรียนใหม่ หรือในกิจการใด ๆ ก็ตาม ซึ่งจำเป็นต้องกระทำพร้อมกันทั้งผู้ปกครองนักเรียนไทยพุทธ และไทยมุสลิม อีกประการหนึ่งก็คือ ผู้ปกครองนักเรียนไทยมุสลิมเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะคิดว่าเมื่อนำนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนแล้ว ก็เป็นอันหมดภาระหน้าที่ของตนเอง ผู้ปกครองเหล่านี้จะไม่สนใจเกี่ยวกับโรงเรียนอีกต่อไป เว้นแต่จะมีปัญหาเกิดขึ้นกับนักเรียนในปกครองเท่านั้น.